

Teixit d'engany

La llegenda segons la qual William Shakespeare no seria l'autor de totes les cèlebres obres dramàtiques que li atribueixen, sinó que l'autèntic creador seria el dramaturg Christopher Marlowe, és el punt de partida de *La segona mort de Shakespeare*, la darrera novel·la de Jordi Mata que el va fer mereixedor del premi Néstor Luján de Novel·la Històrica 1999. Aquesta suposada mentida és l'inici d'un seguit de farses que generen diversos pactes de silenci entre els dos dramaturgs i que els sotmeten a viure fingint constantment la seva identitat.

La segona mort de Shakespeare és una novel·la d'enganyis i de misteris. Christopher Marlowe, apassionat del teatre i amant d'un jove William Shakespeare, és també un agent secret de la guàrdia de la reina Elisabeth I, que es troba enmig d'una complexa conxorxa militar que l'obligarà a fingir la seva mort i adoptar una nova identitat. Llavors Shakespeare signarà totes les seves obres, amb les quals aconseguirà la celebritat, els diners i la tranquil·litat. Aquesta mentida amaga moltes altres maneres de fingir, algunes implícites, pròpies de persones apassionades pel teatre, però també d'altres més universals que es troben inevitablement lligades a la naturalesa humana. D'aquesta manera Jordi Mata elabora un tractat sobre els enganyis. El teatre és la manera més oberta de mentir, on un autor explica una història que no és veritat perquè després uns actors enganyin tot un auditori de moltes persones fent-se passar per uns altres. A més, el teatre és la metàfora perfecta del món, com diu Marlowe mit-

JORDI MATA
La segona mort de Shakespeare
Ed. Columna, Barcelona, 1999.

jançant Shakespeare en aquesta novel·la, en la qual la farandula és només el marc on es troben els protagonistes d'un complicat teixit d'enganyis, passions, rancúnies i secrets. El teatre serveix perquè Marlowe trobi Shakespeare i perquè conegui, ja a la maduresa, l'amor veritable d'un jove actor, Sebastian. I aquesta serà la gènesi d'una altra mentida, ara universal: l'amor.

Mitjançant les relacions sexuals, majoritàriament homosexuals, Jordi Mata planteja una reflexió sobre les mentides que l'ésser humà és capaç de construir

per a l'altre i per a un mateix. També es plantejant altres temes interessants, sobre els quals es troba a faltar que Jordi Mata no s'hagi esforçat més en aquest camí, com el valor i contingut de les paraules d'amor, els compromisos i les promeses dintre les relacions personals. Marlowe és l'escèptic que qüestiona el valor de la ficció i els mites creats al voltant de l'amor, però, paradoxalment, és el millor de crear històries d'amor per ser representades a dalt d'un escenari, tot i que fins l'arribada de Sebastian, és incapaç d'estimar ningú.

La professió de Marlowe i Shakespeare els obliga a mentir constantment. Un no pot revelar la seva dedicació, mentre que l'altre no pot manifestar la seva manca de dedicació. Una nova mentida universal s'apunta aquí: la duplicitat que l'home experimenta en la vessant professional, quan adquireix un rol determinat en una estructura social concreta. Tot aquest compendi de mentides, combinat amb el context històric, conforma un complicat argument de passions i esdeveniments polítics. La trama és rica i condueix el lector per una experiència còmoda amb bastants dosis d'intriga i risc. La novel·la permet apropiarse als serveis secrets de la monarquia anglesa, als problemes entre catòlics i protestants i les pràctiques de tortura de l'època, la qual cosa dóna la consistència que sovint s'espera de les novel·les històriques. Però aquesta trama sovint va en contra dels personatges i queden relegats a un segon pla on es desdibuixen i fan perdre intensitat a la narració.

Sònia Hernández